

Vinex, een gouden toekomst?

In 1993 besloot het toenmalige ministerie van VROM dat er tot 2005 ruim 630.000 nieuwe woningen bij moesten komen. De zogenoemde Vinex-woningen. In de tijd die inmiddels verstreken is sinds 1993, hebben we kunnen zien waar dat toe leidt: compleet nieuwe wijken worden uit de grond gestampt. Met rijen lang futuristisch uitzierende huizen.

Inmiddels zijn de eerste Vinex-locaties uit de grond gestampt, terwijl er op verscheidene andere locaties nog druk gebouwd wordt of zelfs pas net begonnen is. Toch kan er al een eerste voorzichtige balans worden opgemaakt. De Leidsche Rijn nabij Utrecht is bijvoorbeeld nu zo goed als af. Althans qua gebouwen. Van de voorzieningen is voorlopig nog weinig terechtgekomen.

Het zou allemaal zo mooi moeten zijn. Er zouden compleet nieuwe wijken worden gebouwd, met een grote diversiteit in woningen waar de toekomstige bewoners veel inspraak over het ontwerp zouden krijgen. De prijs van de woningen zou grofweg tussen de twee en de zes (euro) ton liggen. Er zou veel groen komen en de wijk zou van alle gemakken, als een supermarkt, uitgaansgelegenheden, etc voorzien worden. Ook zouden er goede afspraken zijn gemaakt met de openbaar vervoerbedrijven. Er komt bijvoorbeeld een treinstation en er zullen meerdere bussen rijden tussen (in dit geval) de Leidsche Rijn en Utrecht Centrum.

Milieuwoonwijk

De Leidsche Rijn wordt ook wel de milieuwoonwijk van Nederland genoemd. Dit komt doordat de huishoudens in de wijk te maken hebben met een gescheiden watervoorziening: één waterleiding voor het (schone) drinkwater en één waterleiding met minder gezuiverd water voor bijvoorbeeld het toilet, de wasmachine en de buitenkraan. Ook wordt het regenwater opgevangen, gezuiverd en vervolgens gebruikt.

Voor de verwarming van de woningen wordt gebruik gemaakt van de restwarmte van de nabijgelegen energiecentrale Reliant en van zonnepanelen. Tenslotte worden er zoveel mogelijk duurzame en natuurlijke materialen gebruikt bij de bouw en de inrichting van de huizen en de groenvoorzieningen om de huizen. Zo staat het althans in de reclamefolders te lezen.

-----KADER-----

Wat is Vinex precies? In 1993 is in de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (VINEX) vastgelegd dat er voor 2005 635.000 woningen, verspreid door heel Nederland, bij moeten komen. Die woningen moeten in clusters worden gebouwd, zodat er hele nieuwe wijken ontstaan. De grootste van die Vinex-locaties is de Leidsche Rijn, met ruim 31.000 nieuwe woningen.

Het is de bedoeling dat de wijken worden voorzien van allerlei gemakken als winkels, uitgaansgelegenheden en goede openbaarverbindingen. Verder moeten de woningen zo milieuvriendelijk gebouwd en ingericht worden. Dit houdt in dat er gebruik wordt gemaakt van zonne-energie, waterbesparende maatregelen worden genomen en zoveel mogelijk milieuvriendelijke materialen worden gebruikt.

-----EINDE KADER-----

Pre-fab

Toch blijkt de waarheid anders. Allereerst zijn er in de Leidsche Rijn pas 4700 woningen opgeleverd in plaats van de 10.000 die nu klaar zouden moeten zijn. Nu blijkt dat bij de aanvang van de bouw veel te weinig rekening is gehouden met de wensen van de klant. De huizen die tot nu toe zijn opgeleverd worden als te klein beschouwd en zelfs bestempeld als 'blokkendozen': op elkaar gestapelde pre-fab muren. Er komen te weinig luxe-woningen, terwijl de vraag naar dit soort huizen de komende jaren blijft stijgen. De bouwbedrijven en de gemeente Utrecht is nu aan het twijfelen of ze door moeten gaan met de bouw, of dat er nieuwe bouwplannen moeten worden gemaakt. In ieder geval loopt de bouw van de overige huizen vertraging op en ontstaat er een miljoenenschade.

De bewoners die al in de huizen wonen die af zijn, klagen veel over kinderziektes aan hun huis: lekkages, en dergelijke. Het duurt lang voordat die klachten verholpen zijn. Doordat de bouw nu langzamer verloopt dan gepland, blijft het de komende paar jaar ook nog een zand en modderpoel in plaats van de beloofde groenvoorzieningen en wegen.

Dan zijn er al tot twee keer toe, te weten in december en in januari jongstleden, fouten gemaakt met de zogenaamde handige waterleidingen. Waterleidingbedrijf Hydron heeft per ongeluk het minder schone drinkwater door de waterleidingen gestuurd van het drinkwater. Met als gevolg dat de bewoners twee weken hun 'drinkwater' niet konden gebruiken en eerst moesten koken. Desondanks liepen tientallen mensen een vergiftiging op met de E.-coli bacterie. Het imago van de Leidsche Rijn heeft hierdoor een flinke deuk opgelopen. Maar helaas is dat niet het enige.

Toevoewegen

Er zou een heel winkelcentrum komen, waaronder een grote supermarkt, waardoor de bewoners van alle gemakken voorzien zouden zijn. Die supermarkt laat echter lang op zich wachten. Het enige dat er nu is, is een soort bouwkeet in de modder waar je je eerste levensbehoeften kunt halen. Maar het lijkt in niets op het beloofde winkelcentrum uit de beloftes van de ontwikkelaars. Uiteindelijk zullen de supermarkt en de andere winkels wel komen. Maar dat kan nog wel een aantal jaar duren.

De Leidsche Rijn zou ook een aantal toevoewegen krijgen. Maar ook hier stapelen de problemen zich op. De overkapping van de A2, nodig om Leidsche Rijn een volwaardige verbinding met de stad te geven, laat op zich wachten. Voor de overkapping is door het rijk een bedrag van 700 miljoen gulden gereserveerd. Recent onderzoek heeft uitgewezen dat de ingreep een half miljard duurder uitvalt dan begroot. Dit is een flinke domper voor het gemeentebestuur, die voor de extra kosten op moet draaien.

Ook het openbaar vervoer werkt niet mee. Onlangs is door actievoerende bewoners een houten NS-station gemaakt, omdat het beloofde station pas in 2005 komt in plaats van 2002. Verder rijdt er pas één buslijn door de nieuwe wijk, die overigens lang niet alle uithoeken van de wijk bereikt. Dit komt mede door de bouwvertraging, waardoor er nog geen goede wegen zijn.

De huidige bewoners zullen dus nog even in de modder moeten zitten, zonder alle voorzieningen die ze is beloofd. De voorzieningen die er wel al zijn, vertonen nog regelmatig kinderziektes. De gouden toekomst van deze milieuwoonwijk blijkt weer één van de gouden bergen te zijn. Het zal nog een aantal jaar duren voordat de woonwijk kans heeft om waar te maken wat er in de reclamefolders staat. Tot die tijd is het afwachten en veel klagen. Misschien dat het helpt...

Aantal woorden: 1017

Streamers: “De supermarkt laat echter lang op zich wachten”